

Evropská komise chce přesunout snižování části emisí mimo své území. Podle odborníků se to nevyplatí ekonomicky ani politicky

1.7.2025 - | Centrum pro dopravu a energetiku

Evropská komise by měla v nejbližších dnech zveřejnit návrh klimatických cílů do roku 2040. Nová pravidla mají umožnit, aby se do unijního snižování emisí v dalších letech započítávaly i projekty mimo evropské území. Před tím ale varují experti*ky i představitelé*ky byznysu či občanského sektoru. Takzvané mezinárodní kredity by zbytečně zpomalily dekarbonizaci v EU a navíc by vedly k přesměrování investic mimo evropskou ekonomiku. Státy jako Česko naopak potřebují investice posílit a urychlit.

Evropská komise dříve ohlásila, že chce pro rok 2040 navrhnout snížení emisí o 90 % oproti roku 1990. Takové tempo odpovídá vědecky podložené hranici, která ještě umožňuje dostát závazku klimatické neutrality v roce 2050. Ta přitom vyplývá z požadavků evropské legislativy i mezinárodního práva.

Nyní se ale zdá, že reálné snížení emisí má být nižší. Komise totiž sice stále pracuje s číslem 90 %, chce do něj ale započítat i projekty, které se realizují ve třetích zemích. V praxi by to znamenalo, že evropské státy poskytnou investiční prostředky, ale samotné opatření snižující emise – jako je výstavba obnovitelných zdrojů, omezení plýtvání energií nebo modernizace distribuční sítě – proběhne mimo EU. To podle řady odborníků povede ke zpomalení unijní klimatické politiky a také k oslabení evropské vyjednávací pozice v globálních otázkách.

Na 140 organizací a expertů*ek proto veřejně vyzvalo Evropskou komisi, aby od mezinárodních kreditů ustoupila. „Evropská unie má prostředky i odpovědnost a povinnost dosáhnout svých klimatických cílů skrze opatření uvnitř unijní ekonomiky,“ uvedla k tomu Chiara Martinelli, ředitelka mezinárodní sítě nevládních organizací Climate Action Network Europe. „Outsourcing snižování emisí oslabí evropskou ekonomiku, důvěryhodnost klimatických politik i doposud silné diplomatické postavení.“

Přečtěte si bríf k mezinárodním kreditům od Centra pro dopravu a energetiku: Outsourcing klimatické odpovědnosti: co znamenají mezinárodní kredity pro Česko?

Započítávání emisí z třetích zemí také nemusí být vůbec výhodné pro chudší evropské státy, kde se dekarbonizace teprve rozbíhá. Budou totiž muset o kvalitní investice soutěžit s velkým počtem dalších států, kde navíc celá realizace může z řady důvodů vyjít levněji. „Firmy se budou rozhodovat mezi tím, zda umístí svou investici v Česku, nebo například v Turecku či severoafrických státech. Česko se bude muset více snažit, aby potřebné prostředky do modernizace energetiky přitáhlo, přitom by naopak potřebovalo stabilní výhled a akceleraci investiční aktivity,“ říká Heda Čepelová, analytička Centra pro dopravu a energetiku.

Proti zahrnutí mezinárodních kreditů do unijních emisí se postavili také experti*ky z evropské vědecké klimatické rady. Právě oni dřív doporučili, aby nový unijní cíl pro rok 2040 směřoval ke snížení emisí alespoň o 90 %, nyní ale upozorňují, že jejich modely počítaly pouze s opatřeními v unijní ekonomice. Aby bylo tempo dekarbonizace v souladu s mezinárodními závazky, musely by být klimatické cíle s využitím mezinárodních kreditů celkově ještě vyšší.

Evropská komise má povinnost navrhnout nové klimatické cíle pro další dekádu na základě platného evropského klimatického zákona. Jsou také úzce provázané s aktualizací mezinárodních klimatických závazků (NDCs) podle Pařížské dohody. O těch bude jednat globální klimatický summit COP 30 na podzim v brazilském Belému. EK by měla podle aktuálních informací cíle 2040 zveřejnit 2.7.

Kontakt:

Zuzana Gruberová, mediální koordinátorka CDE, zuzana.gruberova@cde-org.cz

Zaujal Vás tento článek?

Doporučte článek známým!

<https://www.cde-org.cz/cs/blog/evropska-komise-chce-presunout-snizovani-casti-emisi-mimo-sve-uzemi-podle-odborniku-se-to-nevyplati-ekonomicky-ani-politicky/2794>